

Cena Dušana Jurkoviča 2002, 2003

Je sobota 16. říjen, venku hnusno, mrholení postupně přechází v neustále sílící déšť, prší, že by ani architekta na hvězdárnu nevyhnal. Dlouho dopředu jsme se v tomto krásném podzimním dni rozhodli představit veřejnosti prestižní výstavu slovenských architektů.

Profesor Štefan Šlachta, prezident Spolku architektov Slovenska, přijel z Bratislavy přes Krakov a promluvil přítomným architektům do zbytků jejich federálních duší. Symbol Jurkovič přilákal na svoji prvorepublikovou legendu příznivce jeho luhačovických domů a z filmu na závěr vernisážového večera si všichni, kteří zůstali, možná uvědomili, proč se nejdůležitější soutěž slovenských architektů jmenuje právě po něm. Osobně si myslím, že rozdělení státu bylo v této souvislosti zanedbatelnou epizodou. Pro lidi hledající kulturní souvislosti, hranice států postrádají smyslu.

Čtrnáct dní po vernisáži, v témže sále plném projektů a staveb postavených kousek od nás, seznámili mladí horolezci posluchače se svou cestou na Mont Blanc. Opět souvislost a snad ne vykonstruovaná: Milan Rastislav Štefánik, po kterém se kupodivu jmenuje petřínská hvězdárna, byl prvním československým dobrodruhem ve francouzských diplomatických službách, který na vrcholu tohoto kopce postavil hvězdárnu. Architekt Dušan Samuel Jurkovič pak tomuto tragicky zemřelému nadějnému diplomatovi nové československé vlády postavil na vrcholu hory Bradlo nejkrásnější pomník v době, kdy land art v takových souvislostech málokdo dokázal chápat.

Architektura je fenomén zabývající se souvislostmi a lidská potřeba vnímání souvislostí nesnese hranice. Slovenská architektura v souvislostech možností, které jsme si dobrovolně nechali rozdělením státu za hranicemi vnímání, je v sále zlínské hvězdárny krásná. Je krásná jako připomenutí staveb, které bychom měli znát a vnímat je jako součást i našeho kulturního kontextu. Jsem osobně velmi vděčen panu profesorovi Šlachtovi, že nám současnou slovenskou architekturu takto překrásně nabídl. A aby toho nebylo málo, celý večer plný mluvy o architektuře ještě povzneslo několik mocných písní zapěných sborem Bábini di Vizovice sbormistra Karla Dvořáčka.

Říjen 2004

článek byl napsán pro Informační servis Obce architektů